

SUOMI-JAKSO KOLMANNEN LUOKAN YMPÄRISTÖOPISSA

- Jakson suunnittelun pohjalla on ollut opetussuunnitelman lisäksi koulussa käytössä oleva Pisara 3 -oppikirja (Sanoma Pro).
- Tuntisuunnitelmissa on lihavoitu kappaleista ne sanat, jotka toivotaan kaikkien oppilaiden oppivan jakson aikana. Kunkin oppitunnin käsitteet laitetaan luokan seinälle opetuksen aikana, ja ne pysyvät näkyvillä koko jakson ajan, jotta oppilaat voivat palata niihin.
- Tarvittaessa tukiopetuksessa voi keskittyä juuri lihavoitujen käsitteiden harjoitteluun.

Tunti 1: Orientoituminen aiheeseen

Ennen tuntia tulostetaan seinälle kiinnitettäväksi lihavoidut, kappaleesta poimitut sanat. Lisäksi tarvitaan seinälle Suomen kartta ja erivärisiä kartonkiliuskoja, joille kirjoitetaan *Suomi* oppilaiden osaamilla kielillä.

Oppilaat tarvitsevat tunnille vihot ja kirjoitusvälineet.

Tunnin kulku:

Suomi kaikilla luokan kielillä

- Oppilaat kirjoittavat kartonkiliuskoille *Suomi* osaamallaan/osaamillaan kielillä. Liuskat kiinnitetään jakson ajaksi kartan lähelle luokan seinälle.

Tunnin keskeisten käsitteiden läpikäyminen

Toinen opettajista kiinnittää kappaleesta poimitut käsitteet luokan seinälle samalla, kun ne tulevat opetuksessa esille.

- **valtio (maa)**
Selitetään sanallisesti
- **rajat**

Esitetään toiminnallisesti: Katsellaan seinäkarttaa ja piirretään Suomen rajoja ilmaan minuutin ajan. Tämän jälkeen rajat piirretään muistista vihkoon. Vihkoon piirrettyyn karttaan voidaan yhdessä täydentää myös naapurimaat.

- **naapurimaat (Ruotsi, Norja, Venäjä ja Viro)**

Esitetään toiminnallisesti: tehdään näytelmä naapurimaista siten, että ensimmäinen oppilas esittää Suomea, toinen tulee viereen Ruotsiksi, kolmas Norjaksi jne.

Suomen ja naapurimaiden liput voidaan opetella esimerkiksi lippujen värityksen ja valmiista lipuista askarreltavien lippunauhojen avulla. Lippunauhat voivat olla luokan koristeena koko jakson ajan.

Läksynä

- Opettele Suomen naapurimaiden nimet ja niiden paikat kartalla.

Integrointi musiikkiin

- Kuunnellaan suomalaista ja naapurimaiden musiikkia.

Tunti 2: kappale 31 Asumme Suomessa

Tunnin kulku:

Tunnin keskeisten käsitteiden läpikäyminen

Käsiteltävän kappaleen lähtökohtana on, että Suomi on **monikulttuurinen**.

- **kulttuuri**

Selitetään sanallisesti.

- **tapa**

Selitetään sanallisesti.

Maahanmuuttajan vierailu

- Erään oppilaan Venäjältä Suomeen muuttanut vanhempi kutsuttiin vierailulle luokkaan. Hänelle annettiin etukäteen kysymykset. Oppilaat saivat myös esittää omia kysymyksiään hänelle.

Läksynä

- Lue kirjasta kappale 31 Asumme Suomessa.

Tunti 3: kappale 31 Asumme Suomessa

Ennen tuntia tulostetaan seinälle kiinnitettäväksi kappaleesta poimitut sanat.

Oppilaat tarvitsevat tunnille oppikirjan, vihon ja kirjoitusvälineet.

Tunnin kulku:

Lukuläksynä ollut kappale käydään läpi opettajajohtoisesti samalla harjoitellen muistiinpanojen tekemistä vihkoon. Kumpi tahansa opettajista voi pysäyttää opetuksen, kun eteen tulee uusi opetettava käsite tai selitystä kaipaava sana. Tuotetaan sanojen merkitykset oppilailta kysellen. Toinen opettaja laittaa käsitteitä näkyviin luokan seinälle samaan tahtiin, kun ne tulevat opetuksessa esille.

Muistiinpanojen tekeminen ohjatusti

Toinen opettajista tekee muistiinpanoja opetuksen aikana malliksi taululle/dokumenttikameran kautta keskeisten käsitteiden avulla. Oppilaat tekevät muistiinpanot omiin vihkoihinsa.

Keskeiset asiat ja käsitteet

- Suomalaisia on **5,5 miljoonaa (asukasluku, väkiluku)**
- Olemme kaikki suomalaisia:
 - **äidinkieli, viralliset kielet, suomi, ruotsi**
 - **saamelaiset - alkuperäiskansa (Lappi)**

Näytetään kuva kansallispuikuisesta saamelaisesta sekä kartalta Lapin sijainti.

- **romanit**

Näytetään kuva perinteisestä romaninaisen puvusta.

- **suomenruotsalaiset**

Näytetään kartasta alueet, joilla elää suurin osa suomenruotsalaisista.

- **maahanmuuttajat, monikulttuuriset ja -kieliset**

Läksynä

- Selvitä viiden tutun ihmisen äidinkielet ja kirjoita ne vihkoon.

Integrointi matematiikkaan: Ympäristöopin läksy tarkistetaan tekemällä luokan yhteiset pylväsdiagrammit äidinkielistä. Opettaja kirjoittaa läksyssä esiintyvät kielet taulun reunaan, ja oppilaat käyvät liimaamassa post it -lapun aina sen kielen kohdalle, jota joku heidän tuttunsa puhuu äidinkielenään.

Integrointi kuvataiteeseen: Pikku Kakkosen väritystehtävä eri kielillä.

Tunti 4: kappale 26 Suomi maapallolla

Ennen tuntia tulostetaan seinälle kiinnitettäväksi kappaleesta poimitut sanat. Tunnille tarvitaan myös karttapallo sekä seinälle ripustettava maailmankartta.

Tunnin kulku:

Ilmansuuntien opettaminen ensin taululla. Oppilaat piirtävät ilmansuunnat vihkoon. Sen jälkeen tehostetaan mieleen painamista ilmansuuntajumpan avulla eli käydään yhdessä ilmansuunnat läpi ääneen sanoen ja liikkeellä suuntaa osoittaen.

Opetussisältö ja käsitteet

- maapallo (karttapallon avulla)
 - **päiväntasaaja**
 - **pallonpuoliskot**

- maailmankartta (Pisara 3, s. 76)
 - **valtameret: Atlantti, Tyyni valtameri, Intian valtameri**
 - **maanosat: Eurooppa, Aasia, Afrikka, Pohjois-Amerikka, Australia, Etelä-Amerikka, Etelämanner**
 - Euroopan rajat
 - Suomen sijainti

Kertaus

- naapurimaat

Esitetään toiminnallisesti 5 oppilaan ryhmissä still-kuvina.

Vihkoon käsitteet

- Tehdään käsitekartta: maapallo – vesi- ja maa-alueet, valtameret ja maanosat jne.

Läksyksi

- Tee karttatehtävä maanosista ja opettele maanosien nimet.